

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10Csp/121/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3818205975
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Matulák
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2021:3818205975.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Róbertom Matulákom v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova č. 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: F. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom L. U., o zaplatenie 1768,76 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi zmluvné úroky za obdobie od 22.11.2018 do 17.4.2025 vo výške 586,56 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieťa.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou, podanou na tunajší súd dňa 21.12.2018, si uplatnil voči žalovanej nárok na zaplatenie nezaplatenej istiny úveru vo výške 1.768,76 eur, úroku vo výške 57,85 eur, úroku z omeškania vo výške 0,77 eur, úroku vo výške 9,5% ročne z nezaplatenej istiny 1.768,76 eur od 22.11.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 57,85 eur od 22.11.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 57,85 eur od 22.11.2018 do zaplatenia, nezaplatených poplatkov za poistenie úveru vo výške 1,46 eur a náhrady trov konania. Žalobu zdôvodnil tým, že dňa 9.5.2017 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu č. 000000000404899 (ďalej len „ÚZ“), na základe ktorej poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 2.000 eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bola žalovaná povinná splatiť do 17.4.2025. V zmysle bodu 1.1 ÚZ sú neoddeliteľnou súčasťou ÚZ aj Obchodné podmienky pre úvery občanom - Prima banka Slovensko a.s. (ďalej len „OP“) a Všeobecné obchodné podmienky - Prima banka Slovensko a.s. (ďalej len „VOP“). ÚZ obsahuje všetky náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Niektoré poplatky, ktorých účtovanie nie je zrejmé v čase uzatvorenia ÚZ, sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP a tým aj súčasťou ÚZ. Žalobca ako banka si s odbornou starostlivosťou preveril žalovanú ako žiadateľa o úver pred poskytnutím úveru ohľadom schopnosti splácať úver podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti (prestala uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas) a preto žalobca na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 21.11.2018, v zmysle § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej aj len „OZ“), v súlade s ÚZ a OP a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosťou predčasného zosplatenia druhou upomienkou zo dňa 18.9.2018. Pohľadávka žalobcu voči žalovanej ku dňu predčasného zosplatenia predstavovala sumu 1.888,84 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 1.768,76 eur (žalovanej bol na základe ÚZ poskytnutý úver vo výške 2.000 eur, pričom do dňa zosplatenia uhradila žalovaná na istinu sumu 231,24 eur), úroky vo výške 57,85 eur (ktoré predstavujú dohodnutý úrok v zmysle ÚZ, ktorý bola žalovaná povinná splatiť v rámci anuitných splátok

poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia, pričom úroková sadzba vo výške 9,50% vyplýva z ÚZ), úrokov z omeškania vo výške 0,77 eur (každá omeškaná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5% ročne), poplatkov vo výške 60 eur (za upomienky a za výzvu na predčasné splatenie úveru v zmysle sadzobníka poplatkov, ktoré si žalobca od žalovanej v súdnom konaní neuplatňuje) a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,46 eur (ktoré predstavujú súčet omeškaných poplatkov za poistenie, ktoré sa popri anuitných splátkach úveru žalovaná zaviazala platiť mesačne v zmysle bodu 1.2 ÚZ, pričom vznikom poistenia vznikla žalovanej v zmysle článku 8 OP povinnosť platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver, splatný spolu s príslušnou splátkou úveru). Ohľadne nároku na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení uviedol, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení, s poukazom na § 502 ods. 1 a 3, § 499 a § 497 Obchodného zákonníka. V tejto súvislosti žalobca odkázal aj na aktuálnu rozhodovaciu prax, rozsudok Krajského súdu (ďalej len „KS“) v Žiline č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017, rozsudok KS v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok KS v Banskej Bystrici č.k. 43Co/28/2017-94 zo dňa 27.2.2018, rozsudok KS v Nitre č.k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 7.2.2017, uznesenie KS v Nitre č.k. 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, viaceré rozsudky Krajského súdu v Košiciach z roku 2018, ktorými krajský súd priznal nárok na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení úveru, rozsudok KS v Bratislave č.k. 8Co/138/2017-83 zo dňa 27.3.2018, rozsudok KS v Prešove č.k. 11Co/36/2018-115 zo dňa 13.9.2018 a rozhodnutie Najvyššieho súdu v Českej republike sp.zn. 33Cdo/212/2014 zo dňa 21.8.2014. Poukázal aj na návrh zákona (neskôr prijatý pod číslom 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, ktorý obsahoval pod číslom 1 ustanovenie, ktorým sa navrhovalo nasledujúce doplnenie OZ: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565“. Takto navrhované znenie bolo bližšie vysvetlené v dôvodovej správe v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok sa zavádza nové pravidlo, podľa ktorého úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565 OZ. Vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Z uvedeného plynie, že veriteľ si nebude môcť po jednorazovom zosplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úročiť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru. Rozhodujúcou skutočnosťou je, že táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z.z. ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto ani obdobné ustanovenie, odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu, neobsahuje.

2. Žalovaná zostala v súdnom konaní nečinná. Na svoju obranu nepredložila a neoznačila žiadne dôkazy. Nevyužila prostriedky procesnej obrany podľa § 149 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Žalobca sa na pojednávanie napriek riadne vykázanému doručeniu predvolania neustanovil. Neprítomnosť na ňom ospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal. Žalovaná sa na pojednávanie neustanovila. Platí u nej fikcia doručenia predvolania na pojednávanie dňom 8.3.2021. Žalovaná neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadala. Súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu, s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 000000000404899 zo dňa 9.5.2017, žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 9.5.2017, Všeobecných obchodných podmienok žalobcu účinných od 15.1.2017, Obchodných podmienok žalobcu pre úvery občanom účinných od 15.8.2016, Sadzobníka poplatkov žalobcu pre fyzické osoby z čl. 26 až 29 spisu, oznámenia o predčasnej splatnosti úveru zo dňa 21.11.2018, predžalobnej výzvy zo dňa 18.9.2018, splátkového kalendára žalovanej z čl. 32 až 34 spisu, listinných dôkazov založených žalobcom do spisu na čl. 35 až 44 spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Dňa 9.5.2017 strany sporu uzavreli ÚZ, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru žalovanej v sume 2.000 eur s fixnou úrokovou sadzbou 9,5% ročne. Žalovaná bola povinná úver splácať v 96 mesačných splátkach, splatných 17. dňa v mesiaci, po 29,81 eur, s konečnou splatnosťou úveru dňa 17.4.2025. Prvá splátka bola splatná dňa 17.5.2017. Celkom sa žalovaná zaviazala žalobcovi zaplatiť sumu 2.961,76 eur. RPMN predstavovala 11,73% a priemerná RPMN 13,31%. Medzi zmluvnými

stranami bol dojednaný súbor poistenia A a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver predstavoval sumu 0,73 eur mesačne splatný v 17. deň kalendárneho mesiaca.

6. Žalovaná porušila zmluvné povinnosti, ku ktorým sa zaviazala v úverovej zmluve zo dňa 9.5.2017 tým, že úverové splátky nepoukazovala riadne a včas. Žalobca dňa 18.9.2018 žalovanú upozornil, že k uvedenému dňu hodnota omeškaných splátok predstavovala sumu 74,75 eur, vyzval ju na jej zaplatenie do 23.9.2018 a súčasne ju upozornil na možnosť zosplatnenia úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že žalovaná na výzvu žalobcu nereagovala, dňa 21.11.2018 jej oznámil predčasné zosplatnenie úveru ku dňu 21.11.2018 a vyzval ju, aby dlh v sume 1.888,84 eur s príslušenstvom bezodkladne zaplatila. Na výzvu žalobcu nereagovala. Do predčasného zosplatnenia úveru žalovaná na zaplatenie úverovej istiny poukázala sumu 231,24 eur, na zaplatenie zmluvných úrokov sumu 217,35 eur a na platenie poistného sumu 10,95 eur. Nesplatená časť úveru predstavovala sumu 1.768,76 eur.

7. Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 9.5.2017 bola medzi stranami uzavretá podľa príslušných ustanovení Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v platnom znení.

8. Po takto vykonanom dokazovaní a zistení skutkového stavu (body 5 až 7 odôvodnenia rozsudku), súd prvej inštancie rozsudkom, č.k. 10Csp/121/2018-84, zo dňa 1.10.2019, výrokom I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.768,76 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22.11.2018 do zaplatenia, zmluvný úrok v sume 57,85 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22.11.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania v sume 0,77 eur a poplatok za poistenie v sume 1,46 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet č. SK83 5600 0000 0090 8411 3002. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol (výrok II. rozsudku) a výrokom III. priznal žalobcovi nárok voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 99%.

9. Vychádzajúc zo skutkových zistení v predmetnej veci a citovaných ustanovení zákona, postupujúc vo veci v zmysle § 290 a nasl. ustanovení CSP, súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k právnenému záveru, že žaloba žalobcu je v podstatnej časti dôvodná. Žalobca uplatnil v konaní práva veriteľa zo zmluvy o úvere uzavretej podľa § 497 Obchodného zákonníka, ktorá je svojou povahou zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom ku dňu uzatvorenia ÚZ. Žalovaná pri uzatváraní ÚZ nekonala v rámci výkonu povolania alebo podnikania (§ 2 písm. a/ citovaného zákona), napĺňa zákonnú definíciu spotrebiteľa a rovnako žalobca je veriteľom, ktorý v rámci svojej podnikateľskej činnosti okrem iného poskytuje i spotrebiteľské úvery (§ 2 písm. b/ citovaného zákona). Uvedené skutočnosti neboli v konaní sporné. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že dňa 9.5.2017 strany sporu uzavreli úverovú zmluvu č. 404899, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového úveru žalovanej v sume 2.000,- eur s fixnou úrokovou sadzbou 9,50% ročne. Žalovaná bola povinná úver splácať v 96 mesačných splátkach splatných 17. dňa v mesiaci po 29,81 eur s konečnou splatnosťou úveru dňa 17.4.2025. Prvá splátka bola splatná dňa 17.5.2017. Celkom sa žalovaná zaviazala žalobcovi zaplatiť sumu 2.961,76 eur. RPMN predstavovala 11,73% a priemerná RPMN 13,31%. medzi zmluvnými stranami bol dojednaný súbor poistenia A a poplatok za poistenie schopnosti splácať úver predstavoval sumu 0,73 eur mesačne splatný v 17. deň kalendárneho mesiaca. Žalovaná porušila zmluvné povinnosti, ku ktorým sa zaviazala v úverovej zmluve zo dňa 9.5.2017 tým, že úverové splátky nepoukazovala riadne a včas. Žalobca dňa 18.9.2018 žalovanú upozornil, že k uvedenému dňu hodnota omeškaných splátok predstavovala sumu 74,75 eur a vyzval ju na jej zaplatenie do 23.9.2018. súčasne ju upozornil na možnosť zosplatnenia úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k tomu, že žalovaná na výzvu žalobcu nereagovala, dňa 21.11.2018 jej oznámil predčasné zosplatnenie úveru ku dňu 21.11.2018 a vyzval ju, aby dlh v sume 1.888,84 eur s príslušenstvom bezodkladne zaplatila. Na výzvu žalobcu nereagovala. do predčasného zosplatnenia úveru žalovaná na zaplatenie úverovej istiny poukázala sumu 231,24 eur, na zaplatenie zmluvných úrokov sumu 217,35 eur a na platenie poistného sumu 10,95 eur. Nesplatená časť úveru predstavovala sumu 1.768,76 eur.

10. Súd po oboznámení sa s obsahom ÚZ nezistil obsahový rozpor zmluvy s § 9 ods. 1, 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, v platnom znení. ÚZ obsahuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona. V

zmluve je jasne definované, za akých podmienok bol žalovanej úver poskytnutý a akým spôsobom ho bola povinná splácať.

11. V súlade s cit. ust. § 2 písm. d/, g/, h/ Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nesplatenú časť úverovej istiny v sume 1.768,76 eur spolu s dojednaným ročným zmluvným úrokom, vyčísleným v sume 57,85 eur, do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ku dňu 21.11.2018 a nezaplatené poplatky za poistenie v sume 1,46 eur.

12. V časti, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanej platenia zmluvného úroku odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, t.j. od 22.11.2018 do zaplatenia, súd žalobu za dôvodnú nepovažoval a zamietol ju. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov, č.k. 6Co/190/2014, zo dňa 30.6.2015, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov za úver po splatnosti pohľadávky a teda popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách už zaoberala. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4 Obo 143/98 konštatoval „Odvolací súd v tejto súvislosti upozorňuje, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania“. V rozsudkoch súdov sa zmluvné dojednanie povinnosti platiť úroky popri úrokoch z omeškania označilo za obchádzanie zákonného pravidla zakotveného v § 517 ods. 2 OZ o administratívnom strope úrokov z omeškania (napr. rozsudok KS v Prešove vo veci 6Co 182/2011).

13. Rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., ktorým súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.768,76 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22.11.2018 do zaplatenia, zmluvný úrok v sume 57,85 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 22.11.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania v sume 0,77 eur a poplatok za poistenie v sume 1,46 eur, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet č. SK83 5600 0000 0090 8411 3002, nadobudol právoplatnosť. Proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd žalobu v časti žalobcom uplatnených zmluvných úrokov za obdobie odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru (22.11.2018) do zaplatenia, zamietol, podal žalobca odvolanie. Odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vo svojom rozhodnutí súd druhej inštancie okrem iného uviedol, že odvolací súd po preskúmaní veci, reagujúc na najnovšiu rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutia vo veciach sp. zn. 2Cdo/115/2019, 5Cdo/9/2020, 5Cdo/42/2020, 7Cdo/118/2019, 8Cdo/237/2019, 8Cdo/125/2018, 8Cdo/135/2020, a podobne), dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého žalobcovi ako veriteľovi odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru už nepatria dojednané zmluvné úroky z úveru, ale len úroky z omeškania, nie je vecne správne.

14. Ako uviedol Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedených rozhodnutiach, otázka (ne)možnosti kumulácie zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úverovej zmluvy, kde jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ, je predmetom dlhodobej diskusie odbornej verejnosti, nakoľko jednoznačné legislatívne riešenie, ktoré by sa výslovne k problematike vyjadrilo, absentuje. Z rozhodovacej praxe odvolacích súdov pretrváva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru, kedy sa vyprofilovali tri skupiny rozhodnutí. Jedna kategória rozhodnutí zmluvné úroky po zosplatnení úveru neprípúšťa a priznáva len úroky z omeškania. Odôvodňuje to tým, že po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom. Druhá skupina rozhodnutí kumuláciu zmluvne dohodnutých úrokov a úrokov z omeškania po predčasnom zosplatnení úveru pripúšťa. Argumentuje zmluvnou autonómiou strán, kedy žiaden zákon výslovne nezakazuje dohodnúť úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná do jej faktického vrátenia veriteľovi, teda i za dobu, v ktorej sa dlžník ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku. Pokiaľ by takáto dohoda nebola prípustná, mohlo by to vyvolať absurdnú situáciu, keby sa dlžník porušením svojich zmluvných povinností splácať úverové splátky dostal do výhodnejšej pozície, v ktorej by napriek nevráteniu peňažných prostriedkov mal tieto vo svojej dispozícii naďalej bez povinnosti uhradiť odmenu za ich poskytnutie, t. j. zaplatiť veriteľovi úrok aj za obdobie po predčasnom zosplatnení úveru vyvolanom porušením zmluvných povinností. Nakoniec tretia skupina rozhodnutí pripúšťa kumuláciu dohodnutých

úrokov a úrokov z omeškania obmedzene, iba do výšky, akú by pri riadnom plnení povinností žalovaný na dohodnutých úrokoch zaplatil. Vychádza z názoru, že aj po predčasnom zosplatnení úveru zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. patrí v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo. Súčasne vyslovil názor, že dojednanie, podľa ktorého veriteľovi patria v prípade omeškania dlžníka úroky až do skutočného vrátenia istiny úveru je pre dlžníka - spotrebiteľa nevýhodné, a preto v zmysle § 54 ods. 1 OZ neplatné.

15. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ustanovení § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (9 ods.2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z.). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave zmluvy o úvere absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov, v § 502 ods. 1 vete prvej Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, OZ, či zákona č. 129/2010 Z. z. nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani OZ nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou, dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

16. Ako ďalej uviedol najvyšší súd, pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny, jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazuje platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednania nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto v aktuálnej rozhodovacej praxi dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi patrí úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

18. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí prevyšujúcej časti žaloby žalobcu, v ktorej sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia zmluvného úroku vo výške 9,5% ročne z nezaplatennej istiny 1.768,76

za dobu odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru, t.j. odo dňa 22.11.2018 do zaplatenia, tak už s ohľadom na uvedený právny názor, ktorý zaujala najvyššia súdna autorita, v tejto doposiaľ spornej otázke, neobstojí.

19. Súd druhej inštancie uložil súdu prvej inštancie dokazovaním zistiť, koľko by pri riadnom plnení povinností žalovaná zaplatila na úrokoch úveru a koľko už na úrokoch úveru zaplatila (pred i po zosplatnení úveru), pretože len rozdiel medzi týmito peňažnými sumami môže byť žalobcovi ako veriteľovi priznaný. S ohľadom na formuláciu žalobného petitu, kedy žalobca žiada priznanie úrokov 9,5 % ročne zo sumy nezaplatenej istiny 1.768,76 za dobu od 22.11.2018 do zaplatenia, je možné potom žalovanú zaviazat' k zaplateniu takto požadovaných úrokov z úveru, najviac však do sumy zistenej ako rozdiel medzi úrokmi, ktoré by pri riadnom plnení povinností žalovaná zaplatila na úrokoch úveru a koľko už na úrokoch úveru zaplatila, a vo zvyšku je potom potrebné žalobu žalobcu (ktorý žiadal zaplatenie úrokov do zaplatenia istiny bez obmedzenia celkovej sumy úrokov) zamietnuť.

20. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie, než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.

21. Po zopakovaní dokazovania (bod 4 odôvodnenia rozsudku), oboznámením s podaniami žalobcu zo dňa 14.1.2021, zo dňa 11.2.2021 a zo dňa 11.3.2021, mal súd preukázané, že celková čiastka, ktorú mala žalovaná zaplatiť z poskytnutého úveru, predstavuje spolu sumu 2.961,76 eur a táto sa skladala z istiny úveru vo výške 2.000 eur a celkových nákladov vo výške 961,76 eur. Celkové náklady vo výške 961,76 eur predstavujú poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 eur a zmluvný úrok v celkovej výške 861,76 eur. Od tejto zmluvy je potrebné odrátať čiastku, ktorú na úroky žalovaná už zaplatila do zosplatnenia úveru, t.j. sumu 217,35 eur, ktorá vyplýva z prehľadu splácania úveru do zosplatnenia a takisto sumy 57,85 eur, ktorú už tunajší súd žalobcovi priznal rozsudkom zo dňa 1.10.2019, a to ku dňu predčasného zosplatnenia úveru. Zmluvný úrok odo dňa nasledujúceho po predčasnom zosplatnení úveru, t.j. od 22.11.2018, do konečnej splatnosti úveru, t.j. 17.4.2025, tak predstavuje predstavuje sumu 586,56 eur (586,56 eur = 861,76 eur - 217,35 eur - 57,85 eur).

22. Z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaná nenamietala, tiež vyplynulo, že žalovaná po zosplatnení úveru neuhradila žalobcovi žiadnu sumu.

23. Z vyššie uvedených dôvodov (body 21 a 22 odôvodnenia rozsudku), uložil súd žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi zmluvne dohodnuté a doposiaľ nezaplatené úroky za obdobie od 22.11.2018 do 17.4.2025 v celkovej výške 586,56 eur (861,76 eur - 217,35 eur - 57,85 eur).

24. Pretože však žalobca žiadal od žalovanej zaplatenie úrokov zmluvne dohodnutých aj za obdobie od 18.4.2025 do zaplatenia, súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobný návrh, viazaný právnym názorom súdu druhej inštancie, ako nedôvodný zamietol.

25. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. V konaní bol žalobca neúspešný len v časti uplatnených zmluvných úrokov vo výške 9,5% ročne zo sumy 1.768,76 eur od 18.4.2025 do zaplatenia. Z tohto dôvodu o náhrade trov konania rozhodol súd tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 99%. O výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením, vydaným vyšším súdnym úradníkom, po právoplatnosti tohto rozhodnutia (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza v dvoch vyhotoveniach (§ 357 písm. d/ CSP v spojení s § 362 ods. 1 CSP). Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku

konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.